

РЕШЕНИЕ

Номер 336   30.09.2020 г.   Град

В ИМЕТО НА НАРОДА

Окръжен съд – Сливен   Втори въззивен граждански състав

На 30.09.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател: Мартин Ц. Сандулов

Членове: Мария Я. Блецова Калцова
                 Стефка Т. Михайлова Маринова

Секретар: Ивайла Т. Куманова Георгиева

като разгледа докладваното от Стефка Т. Михайлова Маринова Въззивно гражданско дело № 20202200500558 по описа за 2020 година

Производството е въззивно и се движи по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба против Решение №764/30.07.2020г. по гр.д. №6181/2019г. на Сливенски районен съд, с което ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, гр.София е осъдена да заплати на Х.А.Ч., както следва: сумата от 1713,36лв., представляваща неплатено брутно трудово възнаграждение за положен извънреден труд в периода от 01.10.2016г. до 30.09.2019г., ведно със законната лихва, считано от подаване на исковата молба на 04.11.2019г. до окончателното ѝ изплащане на сумата; сумата от 221,45лв., представляваща мораторна лихва в брутен размер за периода до завеждане на исковата молба, както и 485,85лв. разноси по делото, като иска за заплащане на мораторна лихва в останалата му част за разликата над уважения до пълния претендиран размер е отхвърлен като неоснователен. Ищецът е осъден да заплати на ГДПБЗН разноси по съразмерност в размер на 8,49лв. С решението ответната дирекция е осъдена да заплати държавна такса и разноси за вещо лице по сметка на СлРС.

Въззивната жалба е подадена от ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР, гр.София и с нея се обжалва посоченото решение *в неговата осъдителна за Дирекцията част.*

В жалбата си, ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, гр.София, чрез

пълномощника ст. юриск. Т. С. , посочва, че обжалваното първоинстанционно решение е неправилно, незаконосъобразно и необосновано. Посочва, че решението е постановено при неправилно тълкуване и прилагане на нормативната уредба, уреждаща полагането, отчитането и заплащането на нощен труд от държавни служители, чиито служебни правоотношения са уредени от ЗМВР. Излага подробни съображения в тази посока, като твърди, че неправилно районен съд е приел, че материалноправните отношения за претендирания исков период се уреждат от разпоредбите на Наредба № 8121з - 407 от 11.08.2014г. на Министъра на вътрешните работи. Навежда оплакване, че неправилно съдът е счел, че към процесните правоотношения е приложима Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, приета с Постановление на Министерски съвет № 4 от 17.01.2007г. Поддържа изложените в отговора на исковата молба аргументи за неприложимост на разпоредбите на тази наредба. Излага довод, че в относимите разпоредби на ЗМВР изчерпателно за изброени видовете възнаграждения, поради което за процесните правоотношения разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда са неприложими. Навежда оплакване, че първоинстанционният съд е игнорирал и не е обсъдил представените от ответника доказателства в подкрепа на твърдението му, че исканото от ищеца преизчисляване се основава на различна продължителност на нощния и дневния труд, а съгласно ЗМВР продължителността е еднаква – осем часа. Излага довод, че извършеното преизчисляване на положените часове нощен труд към дневни такива с изравнителния коефициент е направено въз основа на неприложим към процесните правоотношения подзаконов нормативен акт (НСОРЗ) за сметка на дерогирането на разпоредбата на чл.187, ал. 3 ЗМВР, който регламентира специална осем часова продължителност на нощния труд за лицата, назначени по ЗМВР. Посочва, че приравняването с въпросния коефициент се прилагало само с цел увеличено заплащане на нощния труд, а не при изчисляване на полагането на извънреден труд. Освен това уредбата на нощния труд в специалния, приложим закон – ЗМВР е различна от тази по КТ и подзаконовите му актове. По ЗМВР нощния труд е ограничен до 8 часа, а по КТ – до 7 часа, при което коефициента е различен. Развива подробни съображения в тази насока. От доказателствата по делото се установило, че на ищеца е заплатено възнаграждение, както за положения нощен труд, така и за положения извънреден такъв. Навежда се оплакване, че е налице несъответствие между исковата претенция и поставените задачи по съдебно-икономическата експертиза. С оглед изложеното, въззивникът ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, гр.София моли въззивния съд да отмени първоинстанционното решение, като неправилно и незаконосъобразно. Претендира присъждане на направените по делото разноски, в т.ч. юрисконсултско възнаграждение. Направено е възражение за прекомерност при евентуално претендиране на адвокатско възнаграждение от насрещната страна.

С въззивната жалба не са направени искания за събиране на доказателства пред въззивната инстанция.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е подаден отговор на въззивната жалба от другата страна – Х.А.Ч. чрез пълномощника адв. Никола Попов, отговарящ на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК.

В същия срок няма подадена насрещна въззивна жалба.

С отговора на въззивната жалба, подаден от ищеца в първоинстанционното производство Хранимир Чудомиров чрез пълномощника адв. Попов, се оспорват изцяло твърденията във въззивната жалба. Въззиваемият намира постановеното решение за правилно, обосновано и законосъобразно. Излага подробни контра аргументи на съображенията, изложени във въззивната жалба. Счита, че разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ е напълно приложима, като тя е израз на една от мерките, които държавата е взела за ограничаване/компенсиране на вредните последици от полагането на нощен труд, наред с другите задължения на работодателя по КТ и ЗМВР. В ЗМВР и подзаконовите актове по прилагането му липсва аналогична правна регламентация по прилагане на този компенсаторен механизъм и именно поради препращащата норма на чл.188, ал.2 от ЗМВР се прилага въпросната разпоредба на чл.9, ал.2 от НСОПЗ. При спазването на разпоредбата, при изчисляването на нормата работно време, ако същата не е надвишена, обективно служителят не би получил никакво възнаграждение за извънреден труд, тъй като няма да е налице надвишаване на работното му време. Предвиденото в нормата е израз на специалната законодателна закрила по отношение на полагащите нощен труд и ако работодателят я съобразяваше при изготвяне на графиците за дежурствата, нямало да се стига до полагане на извънреден труд. Посочва, че тълкуването на разпоредбата на чл.188, ал.2 от ЗМВР обхваща всички мерки, форми на специална закрила за работещите през нощта, една от които е преобразуването на нощните часове към дневните. Посочва, че специалният закон съдържа непълнота относно продължителността на нощното работно време при 5-дневна работна седмица, тъй като разпоредбата на чл.187, ал.1 от ЗМВР посочва 8 часа дневно /а не денонощно/, при което следва да се прилага общата разпоредба на чл.140 от КТ за нормалната продължителност на нощния труд – до 7 часа на денонощие. Поради това доводът за изрична регламентация на продължителността на работното време през нощта намира за неоснователен. Прави анализ на разпоредбата на чл.187, ал.3 от ЗМВР. На последно място посочва, че твърдяната от въззивника специална регламентация – Наредба №8121з-776/29.07.2016г. на МВР е отменена с Решение от 10.12.2019г. по адм.д.№8601/2019г. на ВАС изцяло като незаконосъобразна, основно поради липса на мотиви за изменението. По този начин се възстановява действието на предходната правна регламентация – Наредба №8121з-407 от 11.08.2014г., която пък

съдържа разпоредба в чл.31, аналогична с тази на чл.9, ал.2 от НСОПЗ. С оглед изложеното, въззиваемият моли съда да потвърди обжалваното решение. Претендира присъждане на направените пред въззивната инстанция разноски.

С отговора на въззивната жалба не са направени доказателствени искания.

В с.з., въззивникът ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, гр.София, редовно призован, не се представлява. По делото е постъпило писмено становище от процесуален представител по пълномощие ст. юриск. Стойкова, която посочва, че поддържа подадената въззивна жалба и моли за уважаването ѝ по изложените в нея подробни съображения. Развива аналогични такива. Претендира присъждане на направените по делото разноски.

В с.з., въззиваемият Х.А.Ч., редовно призован, не се явява и не се представлява. По делото е постъпило писмено становище от пълномощника му адв. Попов, който посочва, че оспорва въззивната жалба като неоснователна и поддържа изложените в отговора подробни съображения в тази насока. Моли съда да потвърди обжалваното първоинстанционно решение като правилно и законосъобразно. Претендира присъждане на направените пред въззивната инстанция разноски.

Въззивният съд намира подадената въззивна жалба за допустима, отговаряща на изискванията на чл. 260 и чл. 261 от ГПК, същата е подадена в законовия срок, от процесуално легитимиран субект, имащ правен интерес от обжалването, чрез постановилия атакувания акт първоинстанционен съд.

При извършване на служебна проверка по реда на чл. 269 от ГПК настоящата инстанция констатира, че обжалваното съдебно решение е *валидно и допустимо*.

При извършване на въззивния контрол за законосъобразност и правилност върху първоинстанционното решение, в рамките, поставени от въззивната жалба, настоящата инстанция, след преценка на събраните пред районния съд доказателства, намира, че първоинстанционното решение е *правилно и законосъобразно*.

Този състав на въззивния съд счита, че формираната от първоинстанционния съд фактическа обстановка, така, както е изложена в мотивите на решението, е пълна, правилна и кореспондираща с доказателствения материал и с оглед разпоредбата на чл. 272 от ГПК, ПРЕПРАЩА своята към нея.

Въззивният състав СПОДЕЛЯ напълно ПРАВНИТЕ ИЗВОДИ на районния съд, които са обосновани и намират опора в материалноправните норми, приложими към настоящия спор. Районният съд е провел надлежно и пълно събиране на допустими и относими доказателства, въз основа на които е формирал обективни фактически

констатации и правилно ги е привел към съответстващата им правна норма, като по този начин е достигнал до законосъобразни правни изводи.

Сливенският районен съд е бил сезиран с предявени при условията на обективно кумулативно съединяване от Х.А.Ч. против ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, гр.София, както следва: *иск* за заплащане на *възнаграждение* за положен *извънреден труд* за периода от 01.10.2016г. до 30.09.2019г. в размер на 1713,36лв. /с оглед допуснатото от районния съд изменение на исковите претенции с протоколно определение от 30.06.2020г./, намиращ правното си основание в чл.178, ал.1, т.3, вр. чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР и *акцесорен иск* за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 277,78лв. /с оглед допуснатото от районния съд изменение на исковите претенции с протоколно определение от 30.06.2020г./ за периода от изискуемостта до 01.11.2019г., с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД. Направено е искане за присъждане на законната лихва за забава върху главницата, считано от подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Първоинстанционният съд, въз основа на изложените в обстоятелствената част на исковата молба факти и обстоятелства, на които се основават ищцовите претенции, правилно е дефинирал параметрите на спора и е дал съответстващата на твърдените от ищцата накърнени права правна квалификация на предявените искове. Направил е доклад по делото, по който страните не са направили възражения.

Съдът намира изложените във въззивната жалба съображения за *неоснователни*.

Безспорно по делото е установено, че ищецът в първоинстанционното производство Х.А.Ч. е държавен служител по смисъла на чл.169 от ЗМВР, като през процесния период и към момента заема длъжността „началник на дежурна смяна” при РДПБЗН - Сливен при ГД „ПБЗН“.

Ищецът в първоинстанционното производство, видно от представените по делото писмени доказателства, е работил на сменен режим, на 24-часови смени, при сумирано изчисляване на работното време за тримесечен отчетен период.

Съгласно разпоредбата на чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР, работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като съгласно чл.187, ал.6 от ЗМВР, извънредният труд по ал. 5 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

От заключението по назначената в първоинстанционното производство съдебно-икономическа експертиза се установява полагането на извънреден труд от ищеца

Хранимир Чудомиров през процесния период от 01.10.2016г. до 30.09.2019г., като вещото лице е посочило същия в часове. В заключението, в табличен вид е посочен и заплатения от работодателя извънреден труд в часове и остатъка след това. Следва да се посочи, че видно от таблицата и посочения извънреден труд в часове, положен от ищеца, същият не надхвърля 70 часа за всеки един тримесечен отчетен период. Установено е, че подлежащия на заплащане извънреден труд, положен от ищеца, с приспадане на платения такъв, възлиза на 221 часа, като дължимото за него и незаплатено от работодателя възнаграждение възлиза на сумата 1713,36лв.

Основният спор между страните в първоинстанционното, въведен с въззивната жалба и в настоящото въззивно производство, е следва ли да се прилага коефициент за преобразуване на нощните часове в дневни при сумарното изчисляване на отработените часове за съответния отчетен период и на тази база да се определи надвишена ли е индивидуалната работна норма на ищеца, т.е. налице ли е положен от него извънреден труд.

Въззивната инстанция споделя напълно извода на районния съд за приложимост на въпросното преобразуване с коефициента за превръщане на нощните часове в дневни $/8:7=1,143/$. Прилагайки този коефициент се *отчита тежестта* на положения от ищеца нощен труд при изчисляване на отработените часове, за да може да се определи и положения извънреден труд на база отработените часове. Следва да се отбележи, че при това процедиране не е налице остойностяване на нощния труд.

Районният съд е изложил подробни мотиви защо приема за правилно такова процедиране, които се споделят изцяло от въззивния състав.

Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. За периода от 19.08.2014г. до 01.04.2015г. – началното на процесния период (01.04.2015г.), е действала Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. (ДВ, бр. 69 от 19.08.2014 г., в сила от 19.08.2014г, отм., бр. 40 от 2.06.2015г., в сила от 1.04.2015 г). От 01.04.2015г. до 29.07.2016г. е действала Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г., която е била отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г., обнародвано в ДВ бр. 59 от 29.07.2016 г. От 02.08.2016г. понастоящем действа Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016г. (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016г). Текстовете на чл. 3, ал. 3 и в трите наредби са идентични, като гласят, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

Съобразно чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. (ДВ, бр.69 от 19.08.2014 г., отм. ДВ, бр.40 от 2.06.2015 г., в сила от 1.04.2015 г.). при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143. В следващите две Наредби № 8121з-592/25.05.2015г. и № 8121з-776/29.07.2016г., приложими към процесния период 01.04.2015г. до 30.11.2017г., липсва изрична регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Доколкото в последните две наредби е посочено, че отново се касае за сумарно отчитане на работното време, но не е посочен алгоритъм за преизчисляване, е налице празнота и следва да се приложи субсидиарно чл. 9 ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, която гласи, че при сумирано изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, или коефициент 1,143. В противен случай би се поставил държавния служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците по трудови правоотношения, чиито правоотношения се регулират от КТ.

Следва да се има предвид *изричната разпоредба на чл.188, ал.2 от ЗМВР*, съгласно която държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., *се ползват със специалната закрила по Кодекса на труда*. Именно израз на тази специална закрила е и отчитане тежестта на нощния труд при полагането му като част от отработеното време при сменния режим на работа. Трудовото законодателство дава право на работещите да получат от една страна завишено почасово заплащане за нощния си труд, а от друга задължава работодателите да преизчисляват нощните часове в дневни и така да съобразяват продължителността на работния ден. Когато последната е надвишена се касае за положен извънреден труд, който следва да бъде компенсиран. Това са две различни основания за заплащането на допълнителни възнаграждения.

По изложените съображения исковата претенция за заплащане на извънреден труд за процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по основание. Относно размера на претенцията, с оглед императивната разпоредба на чл.187, ал.5, т.2 от ЗМВР – компенсиране с възнаграждение извънреден труд до 70 часа на тримесечен период, подлежащия на заплащане извънреден труд, положен от ищеца Хранимир Чудомиров възлиза на 221 часа, като дължимото за него и незаплатено от работодателя възнаграждение възлиза на сумата от 1713,36лв. Следователно исковата претенция се явява изцяло основателна и доказана.

На основание чл.86, ал.1 от ЗЗД, върху главницата следва да се присъди законната лихва при забава, считано от подаване на исковата молба до окончателното

изплащане на сумата.

Основателна и акцесорната претенция за заплащане на обезщетение за забава върху главницата за дължимо възнаграждение за положен извънреден труд за процесния период, на основание чл.86, ал.1 от ЗЗД. Тъй като се касае за възнаграждение за труд, то изискуемостта настъпва от установения при съответния работодател момент на заплащане на трудовото възнаграждение. Размерът на обезщетението за забава върху сумата за извънреден труд възлиза на сумата от 221,45лв. при претендиран размер от 277,78лв. Следователно акцесорната искова претенция е основателна и доказана до размера от 221,45лв., до който размер следва да се уважи.

С оглед гореизложеното, като е стигнал до същите правни изводи, районният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да се потвърди в обжалваната осъдителна част.

В отхвърлителната част първоинстанционното решение не е обжалвано и като такова е влязло в сила.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора, на основание чл.78, ал.1 от ГПК правилно районният съд е присъдил разноски на ищеца, търмерно с уважената част от исковете, като не е уважил направено възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника му и в тази част решението следва да се потвърди.

Правилно, на основание чл.78, ал.3 от ГПК, са присъдени по съразмерност разноски на ответната дирекция за юрисконсултско възнаграждение.

Правилно СлРС е възложил върху ответната дирекция разноските за вещо лице и дължимата държавна такса.

С оглед изхода на спора по въззивната жалба и нейната неоснователност, въззивната дирекция следва да понесе своите разноски, така, както ги е направила и да заплати на въззиваемия разноски за адвокатско възнаграждение в доказания размер от 300лв. В тази насока процесуалният представител на въззивника е направил възражение за прекомерност по чл.78, ал.5 от ГПК, което съдът намира за неоснователно. Размерът на адвокатското възнаграждение е съобразен с минималните размери по Наредба №1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в актуалната към момента на сключване на договора за правна защита и съдействие редакция, съобразно вида, броя и цената на исковете.

Ръководен от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА първоинстанционно Решение №764/30.07.2020г., постановено по гр.д.№6181/2019г. по описа на Сливенски районен съд в *обжалваната част*, като **ПРАВИЛНО и ЗАКОНОСЪОБРАЗНО**.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” ЕИК 129010164, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.“Пиротска“ №171А да заплати на Х.А.Ч. с ЕГН ***** от гр.Сливен, **** сумата от 300лв., представляваща направени пред въззивната инстанция разноски.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____